

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

**ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012**

Μάθημα: **Τουρκικά**

Επίπεδο: **3**

Διάρκεια: **2 ώρες**

Ημερομηνία: **22 Μαΐου 2012**

Υπ. Καθ.: _____

Βαθμός: _____

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ: _____

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΚΤΩ (8) ΣΕΛΙΔΕΣ

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 Puan

Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek, aşağı yukarı 100-120 kelimelik bir kompozisyon yazınız:

- 1. Ünlü bir kişiye bir mektup yazınız.**
- 2. Seyahatleri seviyor musunuz? Son tatilinizde nereleri gezdiniz? Tatilinizde nelerden hoşlandınız, nelerden hoşlanmadınız? Neden?**

İKİNCİ BÖLÜM: METİN**40 Puan****BİRİNCİ METİN****8 Puan**

Aşağıdaki metinleri okuyup onunla ilgili alıştırmaları yapınız.

A.

Bütün çocuklar harçlık alır. Eskiden bana da her hafta annem harçlık verirdi. Küçük bir miktardı ama ben yine de paramın hepsini harcamaz, birazını biriktirirdim. Küçük bir _____ vardı. Paralarımı onun içinde saklardım.

B.

Dedem klasik müziğini çok severdi. Geniş bir plak koleksiyonu vardı. Sesi gençken çok güzelmiş. Müziğe merakı da oradanmış. Geçen hafta ondan kalma eski _____ çalıştırdım. Eski plaklardan birini koydum ve onu sevgiyle andım.

C.

Bir yeni yıl sabahı babam eve elinde kocaman bir kutuyla geldi. Kutuyu yavaş yavaş açtı. İçinden gıcır gıcır bir _____ çıktı. Onu salonun en güzel köşesine koyduk. O zamanlar her evde televizyon yoktu; bu nedenle çok değerli bir eşyaydı.

D.

Anneannem eskiden tek katlı, bahçeli bir evde yaşardı. Artık bizimle birlikte sekiz katlı bir apartmanda oturuyor. Ama hayatından hiç memnun değil. “Bu kaloriferli evde hiç ısınmıyorum, yavrum. Ben _____ alışkınım. Onun sıcaklığı bambaşkaydı.” diyor.

A. Metinlerdeki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız. Her boşluğa bir kelime yazınız. (4 puan)

A. _____ B. _____ C. _____ D. _____

B. Doğru mu? (D) / Yanlış mı? (Y)

(4 puan)

	Doğru	Yanlış
1. Kaloriferlerin sıcaklık dereceleri sobalarinkinden farklıdır.		
2. Televizyon kutusunu salonun bir köşesine koyduk.		
3. Harçlıklarımın hepsini kumbaramda biriktirirdim.		
4. Dedemden kalma gramofon hala çalışıyor.		

Aşağıdaki metinleri okuyup onunla ilgili alıştırmayı yapınız.

İlk Gazete

İlk gazeteyi eski çağlarda Romalılar kullandılar. Tabii o zamanlarda gazete kağıdı yoktu. Toprak tabletler vardı. 15. yüzyılda Gutenberg'in matbaayı icat etmesi modern gazeteciliğin başlangıcı oldu. İlk çağdaş gazete 1605'te Anvers'te Fransızca ve Flamanca olarak çıktı.

İlk gazetelerden yalnızca birkaç yüz adet basmak mümkündü. Zamanla baskı teknikleri gelişti, gazeteler milyonlarca kişiye ulaşmaya başladı.

Dünya Yayıncılık Birliği'ne göre İsveç gazetesi "The Post Och Inrikes Tidningar" dünyanın en eski gazetesi. Ancak bu gazetenin 1 Ocak 2007'de yayın hayatı sona erdi. İlk sayısı 1645'te Kral III. Gustaf'ın emriyle çıkmıştı. Gazetenin amacı dünyadaki gelişmeleri halka duyurmaktı.

Bisiklet Lambasından Televizyona

Televizyon hepimiz için olağanüstü bir buluştur. Peki ilk televizyonu kimler, nerede ve nasıl yaptılar, biliyor musunuz? Bu mükemmel aletin mucidi 1888 İskoçya doğumlu John Baird'dir.

John gerçekte çok zeki bir çocuktur ama öğretmenlerinin gözünde son derece başarısız bir öğrencidir.

İngiltere'de bir üniversitenin elektrik mühendisliği bölümünden mezun olur. Sağlık durumunun kötü olması nedeniyle Birinci Dünya Savaşı yıllarında orduya katılamaz. Bu onun televizyonu icat etme yolundaki en büyük şansı olur. İcatlarını bu dönemde yapmaya başlar. Bir süre sonra Baird, aklına görüntü ve sesi bir yerden bir yere aktarma düşüncesini koyar. Çok geçmeden ilk modelin planlarını yapar. Tabii bu model şimdiki televizyonlara hiç benzememektedir. Çünkü bu televizyon birkaç dikiş iğnesi, birkaç şapka kutusu, büyük bir bisküvi kutusu, bir bisiklet lambası ve mumdan oluşmaktadır. Baird sonradan çalışmalarına daha gelişmiş laboratuvarlarda devam eder ve bazı çalışmalarını için asistanlar kullanır. 1924'te tarihin ilk televizyon patentini alır. Bu televizyon da bir çay kutusu, bir şapka kutusu, yuvarlak bir karton ve anten görevinde bir haçtan oluşmuştur.

Doğru kutuya işaretleyiniz.

(24 puan)

		Gazete	Televizyon	Metinlerde yok
1.	Bu alandaki modern çalışmalar 15. yüzyılda başladı.	√		
2.	İlk önce Fransızlar kullandı.			
3.	İlk önce Romalılar kullandı.			
4.	Amacı insanları bilgilendirmektir.			
5.	Şimdiki modellere hiç benzemiyordu.			
6.	Elektrikle çalışıyordu.			
7.	Geliştirmek için laboratuvar gerekti.			
8.	Savaş yıllarında çalışmalar durdu.			
9.	Zaman içinde daha çok kişiye ulaştı.			
10.	Çok pahalıydı.			
11.	Kralın isteğiyle ortaya çıktı.			
12.	İlk denemeler başarısız oldu.			
13.	İngilizler buldu.			

ÜÇÜNCÜ METİN

8 Puan

Aşağıdaki metni okuyup onunla ilgili alıştırmaları yapınız.

Spor yapalım

Hareketsizlik çağımızın en büyük sorunlarından biri. Artık her yere arabayla ya da otobüsle gidiyoruz. Gün boyu iş yerinde yerimizden hiç kalkmadan çalışıyoruz. Teknoloji sayesinde az çabayla birçok iş yapabiliyoruz. Bu kadar hareketsiz bir hayatın içinde en azından haftada iki günü spora ayırmak gerekiyor.

Bazen hareketsizlik yüzünden merdiven çıkma, bir yükü taşıma gibi günlük işlerimizi yapmak bile bize zor geliyor.

Oysa spor, kaslarımızı güçlendirip bu işleri yorulmadan yapmamızı sağlıyor. Spor sayesinde hem fiziksel rahatsızlıkları engelleyebiliyoruz hem de psikolojik olarak rahatlıyoruz. Spor, günlük hayatın sıkıntılarından uzaklaşıp mutlu olmamızı sağlıyor.

Bunlar sporun faydalarından yalnızca birkaçı. Ama bu kadarını bilmek bile spora başlamak için yeterli.

A. Metinde var mı? / Yok mu?**(4 puan)**

	Var	Yok
1. Doktorlar spor yapmamızı öneriyor.		
2. Fazla spor yapmak fiziksel rahatsızlıklara neden olabiliyor.		

B. Yukarıdaki metni okuduktan sonra aşağıdaki boşlukları doğru seçenikle doldurunuz.**(4 puan)**

1. Spor yapmamak....

- a. kilo almaya neden oluyor.
- b. çağdaş hayatın büyük bir sorun.

2. Spor ruh sağlığımızı....

- a. da olumlu etkiliyor.
- b. etkileyemiyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANIMI**30 Puan****A. Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde eşleştiriniz.****(6 puan)**

1. Öğretmen hepsi öğrencilere e-mail 2. Bu ayın 15'inde ev sahibine kira 3. Bir Amerikalı Nuh'un gemisini 4. Öğrencilerin hepsine e-mail 5. Ayşe bu ayın 15'inde ev sahibine kira 6. Duydun mu? Nuh'un gemisi
--

a. buldu b. gönderildi c. verdi d. bulundu e. verildi f. gönderdi
--

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____

B. Boşlukları geniş zamanın şartı ile (Dilek Şart Kipi ile) doldurunuz.

(5 puan)

1. Eğer geç kal_____ sana telefon edeceğim.
2. Evimde sigara iç_____, sevinirim.
3. Çok kitap oku_____ gözlerin bozulabilir.
4. Param ol_____ bu yaz mutlaka tatile gidemem.
5. Bursa'ya git_____ mutlaka hamama da git.

C. Boşlukları Dilek Şart Kipiyle doldurunuz.

(5 puan)

1. Kolay_____ sen yap!
2. İşin yok_____ bana yardım eder misin?
3. Cep telefonun açık_____ kapat! Film başlıyor.
4. Aspirinin var_____ bir tane verir misin? Başım ağrıyor.
5. İşinden memnun değil_____, başka iş bul.

D. Lütfen paragraftaki boşlukları seçeneklerde verilen kelimelerle tamamlayın.

(5 puan)

Hollanda'da yapılan bir araştırmaya göre sebze, meyve, balık ve zeytinyağına ağırlık veren Akdeniz diyetini _____ (1) daha uzun yaşıyor. Wageningen Üniversitesi'nden Prof. Dr. Kim Knops'a göre sigarayı bırakıp günde yarım saat spor yapan ve alkollü içkileri ölçülü miktarda _____ (2) Akdeniz diyetini uyguladığı takdirde, daha uzun ömürlü oluyor. Dr. Knops, bu şartlara uyanların, ileri yaşlarda olsalar bile uzun ömürlü _____ (3) söylüyor. 11 Avrupa ülkesinde 70 ve 90 yaşları arasındaki 1507 erkek ve 832 kadın üzerinde yapılan araştırmaya göre; Akdeniz diyeti kalp hastalıkları ve kanser nedeni ölüm oranlarını düşürüyor.

Dünyanın en uzun ömürlü insanların _____ (4), baklagillerin tüm türlerinin yetiştiği Akdeniz bölgesindeki Avrupa ülkelerinde kırmızı et seyrek yeniyor; ekmek, makarna ve şarap sofradan eksik olmuyor. Üstelik Akdeniz çevresinde yaşayan insanlar saf zeytinyağı ve bol sebze ile _____ (5) geleneksel yemeklerini yavaş yavaş ve tadını çıkararak yiyor.

1. a. uyguladıkları	b. uygulayanlar	c. uygulanan
2. a. içenler	b. içtikleri	c. içilenler
3. a. olduğu	b. olunacağı	c. olacaklarını
4. a. yaşayanan	b. yaşayacağı	c. yaşadığı
5. a. yapılan	b. yapan	c. yapacağı

E. Aşağıdaki cümleleri yeterlik eylemi (-e bilmek) tamamlayınız. (5 puan)

1. Bunu ona söylersen, kalbini kır_____.
2. Bir dakika beni dinle_____ ?
3. Gir_____. Yasaktır.
4. İsterseniz, siz de bizimle gel_____ .
5. Burada çok gürültü var. Sesinizi duy_____ .

F. Aşağıdaki kelimeleri düzgün sıraya koyarak cümleler kurunuz. (4 puan)

1. ve / ediyor / gemi / çok / günümüzde / tercih / emekliler / daha / yolculuğunu / yaşlılar

-
2. giriş / önemli / okuma / çok / hızlı / sınavları / üniversiteye / için

-
3. biraz / veriyor / soru / ona / cevap / sorunca / düşünüp

-
4. konuşamadı / söylediğimde / ona / heyecandan / sevdiğimi
-

Başarılar dileriz!